

הכנסת שלי יחימוביץ'

27/6/2016

כ"א בסיוון התשע"ו

לכבוד :

דורית סלינגר, הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

הנדון: בקשה לבחינת היבטים הבעייתיים בעסקת נובל אנרג'י-הראל

לגברת סלינגר שלום רב,

אני פונה אלייך בבקשה לבדוק שני היבטים בעייתיים ביותר בעסקה שנעשתה בין הראל לבין נובל אנרג'י ועל פיה תרכוש הראל 3% ממאגר תמר עם אופציה ל-1% נוסף. מעבר לעובדה שעסקה זו מכניסה את אזרחי ישראל למסלול של פגיעה ודאית (או שמחירי הגז ויוקר המחיה ישארו גבוהים, או שהחיסכון הפנסיוני יפגע), קיימות בהסכם לפחות שתי תעלומות מהותיות בלתי מוסברות.

1. ההסכם ביו שותפות הגז לבין חברת החשמל יפתח בשנת 2021. על פי ההסכם, חברת החשמל אמנם תמשיך לרכוש את הגז, אולם המחיר עשוי לרדת ב-25%. ברור, איפוא, שהראל, ועמה המבוטחים והחוסכים, עלולים להפסיד במצב עניינים שכזה. האם הראל לקחה בחשבון והניחה, בעת העסקה, שהמחירים ירדו ב-25%? כיצד שוקללו ההנחות, והאם נבדקה הפגיעה הצפויה לחוסכים? ומה המשמעות הכלכלית של ירידת מחיר ב-25%?

2. נראה, על פניו, כי הראל הניחה שסעיף מחיר המקסימום במתווה הגז ישאר על כנו, שאלמלא כן, מן הסתם, לא היתה יוצאת להרפתקה שכזאת. ואולם, אני מבקשת להזכיר שבמתווה הגז נאמר מפורשות כי מחיר המקסימום מתבטל עם התקיימות שני תנאים: כריש ותנין ימכרו, ואיש העסקים יצחק תשובה ימכור את אחזקותיו בתמר. אם שני סעיפים אלה יתקיימו, לא יהיה מחיר מקסימום לגז, ובהחלט יתכן שבמקומו יבוא פרק פיקוח אחר, הכולל מחירים נמוכים יותר. האם בהראל היו מודעים לאפשרות זאת? מה היתה ההנחה שלהם בעת חתימת ההסכם? האם הניחו שמחיר המקסימום ישאר על כנו ולא יהיה פיקוח על המחירים, ואם כן, מדוע הניחו זאת?

דבר גלוי הוא שחברות ביטוח וקרנות פנסיה שואפות לבצע עסקאות לא מסוכנות ומניחות הנחות שמרניות כדי להבטיח תשואה עתידית בשיעורים סבירים. עסקה שכזו נשמעת אמנם הגיונית על פניה, כיוון שלתמר יש כבר לקוחות ידועים מראש, אולם היא הופכת בלתי הגיונית בעליל, תמוהה והרפתקנית, אם אכן לא לקחו בחשבון שתי תפניות אפשריות כאלה.

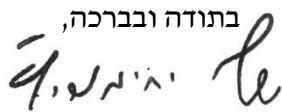
אין לי ספק שבלא הסברים מתאימים, ההסכם כפי שהוא כעת חשוף להתערבות של ערכאות שיפוטיות וגופי ביקורת. אי אפשר להתעלם מהמשמעות מרחיקת הלכת של חתימת העסקה, ומהעובדה שציבור החוסכים נתון בין הפטיש לסדן: מצד אחד, כל חוסך רוצה בירידת מחירי הגז,

הכנסת שלי יחימוביץ'

כדי שחשבון החשמל שלו יקטן ועמו הוצאות מחיה נוספות, ומצד שני, כל חוסך רוצה בתשואה גבוהה לפנסיה שלו ולכלל חסכוניותיו.

בנוסף, משמעותו של מתווה הגז למדינת ישראל ולאזרחיה חורג מהיקפה של עסקה זו או אחרת. בעומדנו בפתח יצירת קשר הדוק ובלתי ניתן להתרה בין חסכוניות הציבור לבין מחיר הגז, קשר העלול להיות בכיה לדורות, אבקשך להפעיל את כובד משקלך וסמכותך על מנת לודא שהאינטרסים של הציבור נשקלו כראוי: להפנות לחברה את השאלות שהצפתי כאן ויתכן שגם רבות אחרות; לבדוק את כדאיותה של עסקה כה מהותית, וליצר נתיב שיאפשר לך לפסול את העסקה במדה שהתשובות לא יהיו מספקות.

בתודה ובברכה,

ח"כ שלי יחימוביץ'